

ОТЧЕТЕН ГОДИШЕН ДОКЛАД

от доц. д-р Людмила Дикова
и.д. ректор на Висшето училище по сигурност и икономика
за периода 2019 – 2020 г.

През своето десетилетно съществуване Висшето училище по сигурност и икономика е обучило общо над 9700 души, от които 18 % са отличниците и 40 % са тези с много добър успех. Общо обучени студенти в ОКС „бакалавър“ – 9260 души. Общо обучени студенти в ОКС „магистър“ – 440 души. Студентите на ВУСИ се обучават в три професионални направления – „Национална сигурност“, „Икономика“ и „Администрация и управление“.

През настоящата учебна година продължаваме обучението в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ по следните специалности:

✓ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“

Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред; Национална сигурност; Противодействие на тероризма; Киберсигурност; Криминалистика; Митническо разузнаване и разследване; Защита на информацията и др.

✓ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ“

Стопанско управление (Бизнес администрация); Управление на бизнес информационните технологии; Управление на софтуерните технологии; Мениджмънт на регионалното развитие и сигурност; Европейска администрация и управление на проекти; Мениджмънт на хотелиерството и ресторантьорството.

✓ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ИКОНОМИКА“

Счетоводство и контрол; Финанси; Икономика на туризма; Дигитален маркетинг; Международен бизнес.

Всички специалности са изключително атрактивни и търсенето на дипломирани експерти от страна на работодателите в частните фирми и държавните институции е много голямо. Знанията и уменията, които студентите придобиват във ВУСИ, са ключови за бъдещата им кариера и гарантират безпроблемно намиране на работа, и дори стартиране на собствен бизнес.

В катедрите е създадена организация за по-пълно взаимодействие между преподаватели и студенти. Определени са групови и курсови отговорници (тьютори) от преподавателския състав, осъществява се връзка със Студентския съвет и се осигурява възможност за участие на студентите в колективните органи на управление. Създадени са предпоставки за реално партньорство на студентите като активна страна в учебния процес.

Високото качество на обучението е гарантирано от изключителния академичен състав от ерудирани преподаватели в отделните направления. Той се състои от повече от 74 души професори, доценти, доктори на науките, доктори и асистенти, които със своята подготовка формират качествени специалисти за нуждите на националната сигурност, икономиката и управлението. Средната възраст на преподавателския състав на ВУСИ е 55 години. Средната възраст на хабилитирания преподавателския състав във ВУСИ е 60 години, като тази на професорите е 61 години; на доцентите – 58 години; на докторите – 45 години; на асистентите – 40 години. 58 са хабилитираните преподаватели (18 от тях на основен трудов договор и 40 на втори трудов договор) във вуза. От тях 21 професори и 37 доценти, 16 нехабилитирани.

В направление „Национална сигурност“ 32 са хабилитираните преподаватели. От тях 11 професори и 21 доценти; 8 нехабилитирани. Средната възраст на хабилитираните преподаватели (професори, доценти) е 50 години; на нехабилитираните преподаватели – 51 години.

В професионално направление „Администрация и управление“ 12 са хабилитираните преподаватели. Средната възраст на хабилитираните преподаватели (професори, доценти) е 53 години; на нехабилитираните преподаватели – 43 години. От тях 4 професори и 8 доценти; 5 нехабилитирани. В професионално направление „Икономика“ 14 са хабилитираните преподаватели. От тях 6 професори и 8 доценти; 3 нехабилитирани. Средната възраст на хабилитираните преподаватели (професори, доценти) е 50 години; на нехабилитираните преподаватели – 43 години.

Висшето училище по сигурност и икономика развива фундаментални научноприложни и практикоприложни изследвания съобразно акредитираните направления. Проучванията са насочени към създаване на нови знания, развитие на обучението и надграждане на съществуващите просветни продукти. Резултатът от тези целенасочени усилия се изразява в публикации в световноизвестни специализирани издания, като Thomson Reuters, Elsevier, Scopus и др. Чрез тях стойностните теоретични проблеми, въпроси и дилеми в различни области на познанието, разработени от преподавателите на ВУСИ, достигат до десетки милиони потребители в целия свят. В направление „Национална сигурност“ общият брой на публикациите е 96. В това число са: 12 монографии; 8 студии; 24 статии; 48 научни доклада; 6 публикации в чужбина; 11 учебника и учебни помагала. В направление „Администрация и управление“ общият брой на публикациите е 209. В това число са: 10 монографии, 37 научни статии, 75 научни доклада, 7 учебника и др. Публикациите в чужбина са 79, от които 2 монографии, 36 научни статии, 40 научни доклада и др. Публикациите в реферирани и индексирани научни издания са 74. В направление „Икономика“ общият брой на публикациите е 281. В това число са: 8 монографии, 146 научни доклада, 39 статии, 4 студии и др. Публикациите в чужбина са 24. Публикациите в реферирани и индексирани научни издания са 76.

В рамките на отчетния период ВУСИ разкри докторски програми „Антитероризъм“ и „Противодействие на престъпността и опазване на

обществения ред“ в направление 9.1 „Национална сигурност“. Тези програми отговарят на нуждите на националната сигурност, бизнеса и държавната администрация в страната и предизвикаха сериозен интерес сред завършващите студенти. Вече има зачислени редица докторанти, от които двама души вече защитиха, а останалите покриват своите минимума и им предстои защита.

През учебната 2019 – 2020 г. пандемията от COVID-19 в Европа и предприетите национални мерки за борба с разпространението на вируса наложиха преминаването към дистанционна форма на обучение. ВУСИ успешно осъществи онлайн обучение на всички свои студенти и осигури възможност за дистанционна работа на своите преподаватели и на цялата администрация. Избраната платформа Microsoft Office 365, Microsoft Teams е базирана в облака и непрекъснато се обновява, а всеки студент и преподавател има профил, който е активиран. Всички продукти се използват през всякакви електронни устройства, като телефони, таблети, лаптопи. Тиймс осигурява съвременна и модерна виртуална класна стая. Основният компонент тук са групите студенти, с които има общ чат, в който се публикуват съобщения, изпращат се файлове, създават се анкети, поставят им се казуси, задачи и др.

Преподавателите във ВУСИ преминаха успешно курс за работа в дистанционна среда и разработиха актуално електронно учебно съдържание по всички дисциплини. ВУСИ има пълна готовност да премине към онлайн обучение във всеки един момент от процеса на обучение.

ВУСИ неотменно следва политиката си на участие в научноизследователски проекти. По тях вузът е спечелил повече от 1 млн. лв. и е доказал капацитета си на научен и образователен център. По-значимите проекти са: „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на Колеж по икономика и администрация – Пловдив“; „Усъвършенстване на системите за управление във висшите училища“; „Актуализиране на учебни програми във висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда“; „Студентски практики“; „Студентски стипендии и награди“ и др. Във вуза има и други проекти, финансирани от фирми (корпоративни проекти), като европейски, национални и други финансиращи програми за развитие на публичните дружества; възможности за усъвършенстване на корпоративната система за комуникации и т.н. Общо във ВУСИ са спечелени и реализирани повече от 21 научноизследователски проекта и задачи.

Висшето училище по сигурност и икономика продължава да бъде желан и предпочитан партньор както от чуждестранни и български университети, така и от държавни институции и частни компании.

ВУСИ има сключени договори за сътрудничество с Финансовия университет при правителството на Руската федерация; с Московския хуманитарен университет, Русия; с Висшето училище по мениджмънт на информационните системи, ISMA ANNO1994, Рига, Латвия; с Университета в Нова Горица, Словения; с руския Институт по мениджмънт, икономика и иновации; с Факултета за сигурност и защита към Независимия университет в град Баня Лука, Република Сръбска; с Башкирската академия за държавни служби и управление при президента на Република Башкортостан; с Европейския университет на Република Македония; както и с Факултета по

право, сигурност и мениджмънт към Университета „Унион – Никола Тесла“ в Белград; с Висшето бизнес техническо училище в гр. Добош, Босна и Херцеговина; и с Каспийския държавен университет по технологии и инженеринг, Yessenov University, Актау, Казахстан.

ВУСИ е търсен партньор от различни авторитетни български и чуждестранни организации. Вузът има сключен договор с Българската академия на науките; с водещия световен производител на системи за видеонаблюдение Dahua Technology; с Германската карате федерация от провинция Баден-Вюртемберг; с водещата фирма за обучение на телохранители World Security International Investigations; с Българската търговско-промишлена палата; с Академията на МВР; пълноправен член е на Асоциацията на индустриалния капитал в България и т.н.

Договорите по „Еразъм“ са с водещи университети, като Универзитетът за туризам и менаджмънт Скопје, Северна Македонија; University of Tourism and Management Skopje, Северна Македонија; Бизнес академијата Смилевски – БАС, Северна Македонија; International Balkan University Skopje, Северна Македонија; Izmir Kavram Vocational College of Higher Education, Република Турция; Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Република Турция; и Intergrated Business Institute, Скопје, Северна Македонија.

ВУСИ получи само отлични акредитационни оценки от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) към Министерския съвет на Република България. НАОА даде обща оценка 9,01 по десетобалната система за институционалната акредитация на ВУСИ. Вузът получи отлична оценка за програмната акредитация на професионално направление 9.1 „Национална сигурност“. НАОА даде обща оценка 9,07 по десетобалната система и срок на валидност на акредитацията шест години съгласно чл. 79, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО). Вузът получи отлична оценка за направление „Икономика“ от 9,17 по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО. Отлична е и оценката за направление „Администрация и управление“, която е 9,02 по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО. ВУСИ получи високи оценки и при акредитацията на докторски програми в съответните направления. По този начин Висшето училище по сигурност и икономика се сдоби с пълен комплект отлични оценки и продължава възходящата си тенденция на развитие, утвърждавайки се сред топуниверситетите в страната, предлагащи безкомпромисно качество на обучение.

Висшето училище по сигурност и икономика е безспорен лидер в Пловдив по среден месечен облагаем доход на завършилите студенти от трите професионални направления (ПН) – „Национална сигурност“, „Икономика“ и „Администрация и управление“. Това показват данните от IX издание на Рейтинговата система на висшите училища в България (РСВУ) за 2019 г.

ВУСИ е № 1 в региона по този критерий, като успешно дипломираните студенти от направление „Национална сигурност“ имат среден месечен облагаем доход 1147 лв. Тенденцията за растеж е стабилна и устойчива през последните години и показва увеличение с 48 лв. в сравнение с предходното изследване.

Завършилите ПН „Икономика“ имат среден месечен облагаем доход 1481 лв., който е с цели 318 лв. повече от класирания на второ място по този индикатор университет в Пловдив. Висшето училище по сигурност и икономика показва изключителни резултати и в ПН „Администрация и управление“. Вузът отново е лидер в Пловдив, като завършилите имат среден месечен облагаем доход 1161 лв., сочат данните на Рейтинговата система за 2019 г.

Най-новото издание на РСВУ показва, че в национален мащаб ВУСИ стои изключително стабилно, изпреварвайки по различни критерии редица утвърдени университети. В направление „Национална сигурност“ вузът е на престижното 6-о място в страната, подобрявайки с една позиция класирането си от предходната година.

За „Икономика“ ВУСИ се изкачва с цели три места в подреждането и вече е на 12-а позиция в стандартизираната класация на Рейтинговата система за 2019 г. от общо 26 вуза, предлагащи обучение в това ПН. Вузът е на същата, 12-а, позиция за „Администрация и управление“ от общо 29 висши училища в България, обучаващи студенти в това ПН.

Актуалните данни от Рейтинговата система за 2019 г. показват, че ВУСИ подобрява почти всичките си показатели в „Общи индикатори за висшето училище“, както следва: В раздел „Учебен процес“ критерият „Ексклузивност на преподавателския състав“ бележи ръст от предходната класация. През 2018 г. 50,65 % от преподавателите са били на основен трудов договор единствено във вуза от всички преподаватели на трудов договор във ВУСИ по данни на АдминУни, докато през 2019 г. те достигат 53,25 %. В раздел „Научни изследвания“ са отразени двете докторски програми, за които ВУСИ получи акредитация от НАОА. Нарастват общо средствата за научноизследователска дейност (НИД) за студент, които само за една година се покачват от 387 на 399 лв. Идентична е ситуацията и с ръста на привлечените средства за НИД на студент – от 387 нарастват до 399 лв., по данни на АдминУни. В раздел „Учебна среда“ оборудването, което включва компютри, хардуерно оборудване, други машини, съоръжения и капитализирани разходи на вуза за един студент за календарна година, нараства от 89 лв. през 2018 г. на 92 лв. през 2019 г. Библиотечният фонд на студент, под който се разбират книги, архивни материали, дискове, периодични издания и др., нараства от 9,86 до 10,16 бр. По данни на АдминУни учебната застроена площ на студент се увеличава от 5,07 на 5,22 кв.м.

Професионално направление „Икономика“

ВУСИ е № 1 в Пловдив по среден месечен облагаем доход 1481 лв. на дипломираните студенти, показват данните на НОИ и АдминУни. Вузът изпреварва с огромна преднина от 318 лв. втория по този критерий университет в града. ВУСИ подобрява с цели три места класирането си в национален мащаб спрямо предходното издание и вече заема престижната 12-а позиция от общо 26 университета в България, предлагащи бакалавърски и магистърски програми в „Икономика“. Реализацията на пазара на труда е над 97 %. Това показват данните на НОИ и АдминУни, тъй като само 2,92 на сто са официално регистрираните безработни сред завършилите през предходните 5 години това

ПН. В раздел „Учебен процес“ се отчита увеличение на специалностите за обучение на бакалаври и магистри, което дава на студентите по-голяма възможност за избор. Повече от 4 пъти нараства процентът на работодателите, заявили, че са имали стажанти, завършили направление „Икономика“ на ВУСИ. Индикаторът „Престиж сред работодателите“ се увеличава двойно, отчитайки процента на работодателите, посочили, че предпочитат да наемат кадри на ВУСИ. Чувствително се увеличава и индикаторът „Престиж сред преподавателите“ като процент от тях, посочили ВУСИ сред трите висши училища, които биха препоръчали за обучение по „Икономика“. Посочванията от собствения вуз не са взети предвид при изчислението, а данните са от социологическо проучване сред преподавателите. Облагаемият доход на завършилите се увеличава от 1247 на 1481 лв., т.е. нарастването е с 234 лв. само за една година. Това води до растеж на осигурителния доход със 131 лв. за същия период – от 877 лв. през 2018 г. до 1008 лв. през 2019 г.

Професионално направление „Администрация и управление“

ВУСИ е на първо място в Пловдив по среден месечен облагаем доход 1161 лв., сочат данните на Рейтинговата система за 2019 г. Вузът е на престижната 12-а позиция от общо 29 висши училища в България, обучаващи студенти в това ПН. В раздел „Учебен процес“ се увеличават специалностите за обучение на бакалаври и магистри; нараства и делът на дипломираните студенти в ПН от всички, които са се обучавали в последен курс – от 43,97 на 44,44 на сто. Почти двойно се увеличава индикаторът „Престиж сред студентите“, който показва процента на студентите в „Администрация и управление“, посочили ВУСИ сред трите предоставящи най-добро образование в това ПН. Данните са от социологическо проучване сред студенти, като е важно да се отбележи, че посочванията на собственото висше училище не са взети предвид при изчислението.

Безработицата сред завършилите е по-ниска в сравнение със средната за това ПН в национален мащаб. По данни на НОИ и АдминУни процентът намалява от 3,74 през 2018 г. до 2,58 през 2019 г., докато в страната е 2,75.

Облагаемият доход нараства от 1108 на 1161 лв., което води до увеличение на осигурителния доход на завършилите със 100 лв. само за една година – от 977 лв. през 2018 г. до 1077 лв. през 2019 г.

Регионалната реализация на позиция за висше образование, безработицата сред завършилите спрямо средната за региона на висшето училище като съотношение и като разлика също бележат подобрения.

Данните от Рейтинговата система на висшите училища в България за 2019 г. показват, че ВУСИ за поредна година продължава възходящото си развитие, като предлага на студентите модерно обучение по актуализирани учебни програми, висококвалифицирани преподаватели и съвременна технологична база. Висшето училище по сигурност и икономика е безспорен регионален лидер за Пловдив по един от най-важните за младите хора индикатор – този за среден месечен облагаем доход, който показва, че знанията и уменията на студентите са високоценени от частните фирми, корпорациите и държавната администрация. ВУСИ се утвърди сред топуниверситетите не само в региона, а и в цялата страна,

като гарантира на успешно дипломираните бързо намиране на престижна работа и успешна професионална кариера.

ВУСИ прилага социална програма, която е без аналог в частното висше образование в България. Нейното призвание е да бъде активен партньор и да намери допирните точки между отговорните институции, които осъзнават, че включването в академична среда е гаранция за успешен старт в живота. Социалната програма има за цел подпомагане на образователния процес на младежи в неравностойно положение; на тези от семейства на полицейски служители, загинали при изпълнение на служебния си дълг; на военноинвалиди. В нейния обхват попадат самотни и многодетни майки, предоставили изискуемите документи; лица с намалена работоспособност в резултат от болест или нараняване; студенти с отличен успех. До момента по нея напълно безплатно са обучени 18 деца в неравностойно положение и лишени от родителски грижи; безплатно са приети 9 деца на служители на МВР, загинали при изпълнение на служебния си дълг; раздадени са 78 стипендии за отличен успех; на 451 студенти с тежки заболявания са намалени таксите от 20 до 50 на сто (за учебната 2019/2020 г. намалените такси са с 10 % на 38 студенти).

Финансирането на висшето училище се извършва според приетия учредителен акт и специализирани нормативни документи на ВУСИ от различни видове студентски такси, дарения, спонсорства, проекти, европейски програми и др. Въз основа на това висшето училище успешно е финансирало цялостната си дейност през отчетната 2019 – 2020 г. и няма проблеми от финансово естество.

Във ВУСИ функционира Кариерен център, който подпомага професионалното ориентиране и кариерното развитие на студентите, докторантите, специализантите и др. Чрез него се подпомагат и развиват връзките и сътрудничеството между младите хора с бъдещите работодатели от съответните организации. Центърът поддържа близки отношения и с други подобни звена за професионално ориентиране и кариерно развитие. В Кариерния център се поддържа и Алумни система за завършилите студенти на ВУСИ.

И.д. ректор: .....

Отчетният годишен доклад е приет на заседание на АС на ВУСИ с Протокол № 1/5.10.2020 г.